

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj

3

Številka: 411-02/16-2/ EPA 1278-VII
Ljubljana, 3. 6. 2016

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je, na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), sprejela naslednje

POROČILO

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2016 in 2017 (ZIPRS1617-A) – nujni postopek

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je *kot zainteresirana komisija* na 76. seji 2. junija 2016 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2016 in 2017, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

Komisija **ne podpira** predloga zakona.

Komisija se je seznanila s stališčem Združenja občin Slovenije in predlogom amandmaja za novi 7. člen Občine Središče ob Dravi in Občine Borovnica.

Vlada je pristopila k noveli zakona, ker so bili po uveljavitvi Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2016 in 2017 sprejeti zakoni, katerih izvajanje bo možno šele po uveljavitvi te novele zakona. S predlogom zakona se tako ustrezno ureja vprašanje evidentiranja določenih poslovnih dogodkov prek kontov stanja; ureja pravna podlaga, ki bo omogočila izvajanje 30. člena Zakona o sistemu jamstva za vloge; jasneje ureja predmet preverjanj za izplačila upravičencem do sredstev evropske kohezijske politike iz državnega proračuna; določata dva nova namenska prihodka (eden na podlagi Zakona o gospodarjenju z gozdovi v lasti Republike Slovenije in drugi na podlagi utemeljeno pričakovanih večjih vplačil dividend v proračun države, ki se bo porabil za izgradnjo infrastrukture na področju elektrogospodarstva); omogoča prerazporejanje na postavke 230102-Sredstva za množične migracije, med njimi in z njih, saj se le na ta način lahko vsa sredstva za množične migracije prikažejo v okviru istega podprograma. Tako se z novelo zakona za občine predlaga podaljšanje roka za vračilo sredstev kohezijske politike v proračun države v primerih izrečenega finančnega popravka, ker je revizijski organ ugotovil neupravičeno porabo teh sredstev. Ker so projekti, ki so financirani z

evropskimi sredstvi, velikokrat predfinancirani in imajo lahko občine v primeru 30 dnevnega plačilnega roka težave pri zagotavljanju vračil, se ta rok podaljšuje na 90 dni. Poleg tega se predlaga, da se lahko občine zadolžijo za morebitno vračilo izrečenih finančnih popravkov nad obsegom, ki ga določa zakon, ki ureja financiranje občin (kvota za občine je 10 mio evrov). Obe predlagani spremembi občinam omogočata lažje vračanje finančnih obveznosti iz naslova morebitnega izreka finančnih korekcij.

Komisija ne more podpreti novele zakona, ki ne rešuje slabega finančnega položaja občin oz. ne rešuje vprašanja dodatnih finančnih obveznosti, ki jih prinaša odločitev Ustavnega sodišča v zvezi z Zakonom o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev. Ker novela zakona ne odpira vprašanja povprečnine, v skladu s Poslovníkom Državnega zbora ni možno vlagati amandmaja, s katerim bi predlagali dvig povprečnine za letošnje in naslednje leto. V povezavi s to ugotovitvijo komisija poziva Vlado, da čim prej predloži rebalans proračuna za leto 2016 in predlog sprememb proračuna za leto 2017 ter spremembo Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2016 in 2017 in občinam z zvišanjem povprečnine zagotovi sredstva za obveznosti iz naslova plačila subvencij najemnin, ki so posledica odločitve Ustavnega sodišča o neskladnosti 28. člena Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev z Ustavo. Ob tem komisija poudarja, da je treba občinam zagotoviti finančno avtonomijo oz. sorazmernost izvornih prihodkov z obsegom zakonskih nalog, kar je eden temeljnih postulatov Evropske listine lokalne samouprave. To pomeni tak sistem financiranja lokalne samouprave, ki bo občinam zagotovil povprečnino v višini, ki bo omogočala izvajanje zakonskih nalog.

Ob nujni zagotovitvi dodatnih sredstev za pokrivanje ponovno priznane subvencije za najemnine zaradi odločitve Ustavnega sodišča na seji 19. 5. 2016, komisija opozarja na odgovor Ministrstva za javno upravo na vprašanje Interesne skupine lokalnih interesov v zvezi s prihranki občin iz naslova varčevalnih ukrepov z dne 1. 6. 2016. V odgovoru Ministrstvo za javno upravo namreč ne upošteva odločbe Ustavnega sodišča, saj navaja pričakovane prihranke občin iz naslova odprave subvencije neprofitne najemnine v višini 1,7 mio evrov na letni ravni.

V zvezi s podatkom, da se utemeljeno pričakuje večja vplačila dividend iz elektrogospodarstva v državni proračun za 45 mio evrov in ob ugotovitvi, da se bo od tega 40,7 mio evrov porabilo za vlaganja v vodno infrastrukturo oz. za zaključevanje investicij na hidroelektrarnah, komisija predlaga, da se presežek teh sredstev nameni za dvig povprečnine zaradi večjih finančnih obveznosti občin iz naslova subvencij za najemnine, ki jih zakonsko določena povprečnina za letošnje in naslednje leto ne upošteva. Ob tem je bila dana v razmislek pobuda, da bi se sredstva, ki se stekajo v državni proračun (Vodni sklad), namenjala občinam za urejanje vodotokov (namenski prihodki), čemur občine že danes namenjajo veliko sredstev, ki pa ne zadoščajo za zagotavljanje ustreznega vzdrževanja vodotokov in odpravljanje posledic visokih voda. Komisija v zvezi z načrtovano porabo dividend elektrogospodarstva v HE Brežice opozarja, da tudi drugi deli Slovenije potrebujejo sredstva za nujne sanacijske ukrepe na vodotokih.

Komisija glede medijsko večkrat izpostavljenih podatkov o visokih zneskih, ki jih imajo občine na svojih računih na zadnji dan leta, opozarja, da so ta sredstva namenjena za pokrivanje velikih finančnih obveznosti občin na začetku naslednjega

leta (npr. plače, obveznosti iz naslova investicij). Treba je upoštevati denarni tok skozi vse leto in ne le proračunsko obdobje.

Predlagano dodatno zadolževanje občin nad zakonsko dovoljenim obsegom za morebitna vračila neupravičeno porabljenih sredstev evropske kohezijske politike daje občinam sicer boljše pogoje za zagotavljanje zadostnega obsega sredstev za te namene, vendar pa se je treba zavedati vpliva dodatnega zadolževanja občin na javni dolg države. Komisija ugotavlja, da je navedba v obrazložitvi predloga zakona, da predlaganega zakona ni treba usklajevati s samoupravnimi lokalnimi skupnostmi, pomotoma ostala, saj so bile predlagane spremembe, ki zadevajo občine, določene kasneje oz. tik pred sprejemom predloga zakona na seji Vlade.

Ob obravnavi predloga zakona se komisiji zastavljajo nekatera vprašanja, za katera pričakuje odgovore pristojnih organov:

- Komisijo zanima bilanca stanja in kakšni so presežki prihodkov nad odhodki javnega sektorja po podatkih AJ PES (s poudarkom na javnih zavodih). Nujno je čim prej urediti stroškovno računovodstvo oz. zagotoviti transparentnost denarnega toka do proračunskih uporabnikov - javnih zavodov (npr. zdravstvo, šolstvo), s čimer bo zagotovljena tudi njihova odgovornost in namenskost porabe sredstev.
- Komisija ne nasprotuje višjim plačam policistov oz. odpravi ugotovljenih anomalij, vendar se sprašuje, iz katerega vira bo Vlada zagotovila sredstva v višini 12,8 mio evrov.
- Z ozirom na porabo velikega obsega proračunskih sredstev (okoli štiri milijarde evrov) za javna naročila v javnem sektorju (zdravstvo, šolstvo, državna uprava, itd.) komisijo zanima, ali je bila izvedena celovita analiza javnih naročil v javnem sektorju, ki bi pokazala smotrnost in namenskost porabe javnih sredstev za te namene.
- V preteklem obdobju so bili zaradi slabe javnofinančne situacije izvedeni številni kratkoročni varčevalni ukrepi v javni upravi, ki pa jih želi aktualna Vlada spremeniti v dolgoročne ukrepe, kar je nesprejemljivo.
- Zakaj se pravni akti, ki urejajo plače in druge prejemke javnih uslužbencev, in sistem MFERAC ne uporabljajo za celoten javni sektor oz. za katere subjekte, ki se financirajo iz državnega proračuna, se ne uporablja in zakaj.
- Postavlja se tudi vprašanje, zakaj niso zagotovljena večja sredstva za maso plač in druge prejemke v javnem sektorju.

* * *

Za poročevalca na seji Državnega sveta je bil določen predsednik komisije Jernej Verbič.

Sekretarka
Meta Štembal, l.r.

Predsednik
Jernej Verbič, l.r.